

Становище

от

проф. д-р Виолета Горчева

за

дисертационния труд

на

Драгомир Йорданов

докторант в редовна форма на обучение

в катедра "Хореография" към Факултет „Музикален и танцов фолклор” – АМТИИ

на тема: ***“Взаимодействие между българския сценичен фолклорен танц и съвременни танцови стилове”***

за придобиване на образователната и научна степен доктор

в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”

докторска програма „Хореография”

научен ръководител: проф. д-р Желка Табакова

Актуалност на темата

Българският фолклорен танц винаги е бил мощен катализатор и плодотворно захранваща градивна субстанция както за националните ни класически балетни постановки, така и при експерименталното боравене и колаборация със съвременните стилове, включително и по отношение на тези от популярната танцова практика. Мощта, заряда, неравноделния музикален ритъм, уникалните танцови елементи и техники на българския сценичен танц, безспорно привнасят атрактивен шрих и колоритно обогатяват съвременната танцова стилистика и лексика.

В контекста на споделеното, представеният дисертационен труд се вписва в актуалните търсения и тенденции и полага нови щрихи в научната ни мисъл.

Интересът обяснимо е инспириран от личните пристрастия и ползотворен опит на Драгомир Йорданов, който притежава сериозен масив от теоретична подготовка,

компетенция и практически умения като утвърден танцов изпълнител, хореограф, педагог /видно от представената творческа справка/.

Структура на дисертационния труд

Разработката е от типа теоретико-приложна и е разположена в общ обем от 163 страници. Състои се от увод, 4 глави, заключение и 1 приложение. Библиографията съдържа 88 източника: 76 на кирилица, 13 на латиница, 8 интернет адреса.

Авторефератът коректно предава и точно синтезира същината на съдържанието.

Докторантът има 3 публикации и 3 участия в научни конференции по спецификата на дисертационния труд, изведени са и генерираните приноси.

Описание и оценка на дисертационния труд

Уводът експонира на преден план личните мотиви на Драгомир Йорданов, провокирали появата на труда, уточнява и прецизира важните детайли, относно селекцията и разработката на материала, визира подхода и използваните методи - универсални и частни, базирани на емпиричния опит. Прецизно са формулирани - обекта на изследване, предмета, водещата цел и конкретните задачи.

Първа глава се фокусира върху спецификата на българския автентичен танц хоро, като е проследена неговата еволюция и трансформация в сценична форма. Изведени са ключовите фактори от обективен и субективен характер, провокирали необходимостта от този процес и адаптация. Открити са новите моменти по отношение на пласиране, сценични атрибути и среда, драматургичен и композиционен подход. Поантата е положена върху знаковите за България новаторски постановки „Крайдунавска приказка” и сюитата „Уралия”, и на техните създатели – хореографите - Кирил Дженов и Даниела Дженева.

Ще наблегна върху интервютата със съвременни български хореографи, очертаващи панорамната картина на българския сценичен танц по отношение на стилистика, лексика, нови подходи, експерименти, провокации, завоевания.

Във **втора глава** подробно е изследвано хорото в проекцията му на основна танцова форма в българския фолклор като: етимология, хореографска структура,

видове и типове хора. Направена е задълбочена характеристика на 6-те етнографски области в България и са очертани техните специфични начини на танцуване и изпълнение на танцовите движения и елементи. На тази база са потърсени и изведени допирните и пресечни точки между съвременните танци /техниката на Марта Греъм, Хаус танца, брейкденс, Хип-хоп/ и българския сценичен танц.

В *трета глава акцентът* е поставен върху традиционните и съвременни танцови модели, включени в обучението и по-конкретно върху същността и приложението на Екзерсиса в българската народна хореография. Детайлно е очертана структурата им и конструктивния модел. Дисертантът разширява обхвата на своето изследване, извеждайки основните характеристики на уличните стилове танци, завоевание на Хип-хоп културата, както и на съвременните танцови стилове. Освен, че прави паралелна съпоставка, Йорданов откроява специфичните им характеристики, търси и открива заемките между тях, за да достигне до извода /опиращ се и на авторитетната анкета, проведена от него/, *че е възможен естетически синтез между всички тези разнородни танцови стилове*. Безспорен *принос* е концептуализирания от дисертанта и приложен в практиката му екзерсис, съчетаващ съвременни танцови похвати и фолклорни танцови елементи.

Четвърта глава изследва взаимодействието между фолклор, класически и съвременен танц в сценичните форми и набелязва тенденциите пряко следствие от този обмен и сътрудничество. Подробно е очертан профила на първите български балети, изградени върху фолклорна основа /"Змей и Яна", „Легенда за езерото", „Нестинарка" и др./ и върху не-балетна музика /"Край реката"/. Анализирани са танцовите спектакли „Лебедово хоро" и „Орисия" в проекцията им на представителни опуси, смесващи класически балети с български фолклор, направени са и съответните изводи, относно тези експерименти.

Заклучението е своеобразна рекапитулация, убедително аргументира и затвърждава изводите, обобщенията.

Приноси

Основавайки се на казаното дотук, считам че *дисертационният труд генерира висока приносна стойност*. Разработката дава актуална информация в теоретичен план, както и практически напътствия върху които успешно биха могли да се опрат не само обучаващите се танцьори, но и действащи педагози, хореографи.

Между приносите ще открия:

1. концептуализирания модел за смесване на различни танцови стилове при обучението на танцьорите и прилагането му в практиката;

2. изведените механизми за създаване на нови хореографски постановки в духа на 21 век;

3. доказаната приложимост на взаимодействието като метод при създаване на нова система в обучението по танцово изкуство.

Заклучение

Въз основа на всичко изложено дотук, давам своята положителна оценка на дисертационния труд на Драгомир Йорданов *“Взаимодействие между българския сценичен фолклорен танц и съвременни танцови стилове”* и убедено предлагам на членовете на уважаемото научно жури да му присъдят *научната и образователна степен "доктор"* по научна специалност *„Музикознание и музикално изкуство”*, професионално направление 8.3 *„Музикално и танцово изкуство”*.

30.05.2024 г.

проф. д-р Виолета Горчева